

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΑ

Ἄριθμός 51

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1899

Ἀπό τὴν καλλιτεχνικὴν ἐκθεσὶν τοῦ Ὑμίλου των Φιλοτέχνων. — Σχεδιασμός ἐκ τοῦ φυσικοῦ ὑπὸ Δ. Γαλάνη.

Ο ΑΡΧΙΨΕΥΤΗΣ

Η ΤΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΤΟΥ ΒΑΡΩΝΟΥ ΜΥΓΧΑΟΥΖΕΝ

τόσον εύθυμον ὥστε ἐνεθυμήθην καὶ ἤρχισα νὰ ἄδω παλαιὸν τι ἄσμα τὸ ὅποιον εἶχον μάθει κατὰ τὴν παιδικήν μου ἡλικίαν. Οἱ φθόγγοι τῆς φωνῆς μου ἦσαν, ὡς φαίνεται, τόσο δυνατοὶ ὥστε οἱ ἄετοί, ἀφυπνισθέντες αἰφνης καὶ μὴ γνωρίζοντες τί συμβαίνει, κατετρόμαξαν καὶ, κατὰ τὴν ἐκφρασὴν τῶν κυνηγῶν, τὸ ἔβαλαν εἰς τὸ πτόρο φεύγοντες μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Εὐτυχῶς ὅταν πρὸ ὀλίγου τοῖς ἔδωκα τὸ φαγητόν καὶ τὸ ποτὸν εἶχον στρέψει τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πρὸς νοτιανατολάς ὥστε ἤδη κατὰ τὴν αἰφνιδίαν φεγῆν των ἔλαβον τὴν διεθυσιν ταύτην. Ἐντὸς ὀλίγων ὥρων εἶδον τὰς Δυτικὰς Νήσους καὶ ὀλίγον βραδύτερον ἔσχον τὴν ἀπεριγραπτὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδω τὴν Γηραιὴν Ἀγγλίαν. Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν μου δὲν ἔδωκα κάμμιαν προσοχὴν εἰς τὰς θαλάσσας ἢ τὰς νήσους ἀνωθεν τῶν ὀπίωον διηρχόμεν.

Οἱ ἄετοί μου ἐπ' ὅσον ἐπλησίαζον πρὸς τὴν ξηρὰν ἐπὶ τοσοῦτον κατήρχοντο χαμηλότερα διὰ νὰ καθίσωσ, ὡς ὑπέθετον ἐπὶ τῶν ὄρεων τῆς Οὐαλλίας. Ἄλλ' ὅταν ἔφθασαν εἰς ἀπόστασιν ἐξήκοντα περίπου πήχεων ἀπ' αὐτῶν δύο πυροβόλα πλήρη σφαιριδίων ἐξερύθησαν κατ' αὐτῶν καὶ ἡ μὲν πρώτη βολὴ κατετρώπησε τὸν ἕκ τῆς ἄσφύδος μου κρεμάμενον ἄσκὸν καὶ με' ἐστέρησε τοῦ ἐν αὐτῷ αἵνου, ἡ δὲ δευτέρα ἐπιτυχούσα τὸν πρῶτον ἄετον ἐπὶ τοῦ θώρακος τὸν ἐφόνευσε.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐκεῖνος φρονεθεὶς ἐπιπτεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὁ ἰδιός μου, ὅστις δὲν εἶχε πάθει κάμμιαν βλάβην ἀπέπηθ' ἀσπίδων τὸ κενὸν ὡς ἀστραπή.

Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο με' κατετρόμαξε καὶ ἤρχισα σοβαρῶς νὰ σκέπτομαι ὅτι δὲν θὰ κατορθώσω νὰ ἐκφύγω ζῶν ἐκ τοῦ τραχήλου τοῦ ἄετοῦ μου ὅταν λαβῶν καὶ πάλιν θάρρος ἐστράφη καὶ ἐθεώρησα πρὸς τὴν γῆν. Καί, ὦ τῆς χαρᾶς μου! εἶδον ὅτι ὁ ἄετός μου διηυθύνετο κατ' εὐθείαν εἰς τὸν παλαιὸν πύργον ἐκ τοῦ ὁποίου με' εἶχε παραλάβει ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ τὴν πρῶταν τῆς προηγουμένης ἡμέρας. Ἄμα ἐκεῖνος ἐπάτησεν ἐπὶ τοῦ πύργου ἐξεπέζευσά καὶ ἐγὼ ἀμέσως ἐκ τοῦ τραχήλου τοῦ θεωρῶν ἑμαυτὸν εὐτυχῆ διότι ἐπέστρεφα καὶ πάλιν εἰς τὸν κόσμον τοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ ἄετός με' ἀρῆκε καὶ ἔφυγε μετ' ὀλίγων, ἐγὼ δὲ ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ πύργου ἵνα συνέλθω ἐκ τῶν συγκινήσεων μου καὶ τὸ κατόρθωσα ἐντὸς ὀλίγων μόνον ὥρων! Ἀμέσως κατόπιν ἐπισκέφθη τὸς φίλους μου καὶ διηγήθη πρὸς αὐτοὺς τὰ γεγονότα ταῦτα, τὰ ὅποια τοὺς ἐξέπληξαν μεγάλως καὶ τοὺς ἔκαμαν νὰ μοῦ ἐκφράσωσι τὰ θερμὰ αὐτῶν συγχαρητήρια διὰ τὴν σωτηρίαν μου καὶ τὴν χαρὰν τῶν διότι ἤμου ἤδη μετ' αὐτῶν ἵνα διέσωθαι τὴν ἐσπέραν ὡς τὴν διερχόμεθα ἤδη ὁμοῦ πάντων τῶν παροριστικῶν ἐχόντων ἀκράδαντον πεποιθήσιν εἰς τὴν φιλαλήθειαν καὶ τὸ θάρρος μου καὶ συγχαίροντων με' δι' αὐτάς μου τὰς δύο κυριῶς ἐξ ἀρετᾶς.

Τέλος τοῦ α. τόμου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εἰς τὸν 6. τόμον

Οὐδεὶς θὰ ἀντεῖπῃ εἰς τὸ ὅτι ὁ Βαρῶνος Μυγχαούζεν παρίσχε μεγίστας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον. Αἱ μυριάδες τῶν ἐνδόμων περιηγητῶν ὑπῆρξαν τόσοσ πολλαὶ ὥστε ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη νὰ ἀ-

ναφανῶσιν οἱ Γουλίβερ ἵνα δυνηθῶσι νὰ τοὺς ὑπερτερήσωσι. Ἄν ὁ Βαρῶνος δὲ Τὸτ εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἐκπυρσοκροτήσῃ ἐν γιγαντώδεις τηλεβόλον ὁ Βαρῶνος Μονχάουζεν ἐκολύμβησε πέραν τοῦ πορθμοῦ φέρων αὐτό!

Ὅταν οἱ περιηγητῆται τείνωσι νὰ καθιστῶσι τοὺς ἰδίους ἑαυτοὺς τῶν ἡρώων τῶν περιγραφῶν τῶν ὀρεῖλουσι νὰ γνωρίζωσιν ὅτι δυνατόν νὰ εὑρεθῇ ἄλλος ἔχων τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὴν δύναμιν νὰ τοὺς ὑπερτερήσῃ. Ὅφειλουσι νὰ γνωρίζωσιν ὅτι δυνατόν νὰ συμβῆ νὰ ἠττηθῶσιν ὑπὸ ἄλλου τινὸς ἐξακουστοῦ Μονχάουζεν, καὶ νὰ εὑρεθῶσιν οὕτω κατησχυμένοι δι' αὐτό. Καὶ ἀ' ἠθῶς ποῖος Πανταγρούελ, Γαργανδούας,

(Σημειωτέον ὅτι ὁ Βαρῶνος παρίσταται διηγουόμενος καὶ ὄχι συγγραφεύς.)

Δὲν λέγω ὅτι ὁ Βαρῶνος προτίθεται διὰ τῶν ἀκολούθων ἀφηγήσεων τοῦ νὰ σατυρήσῃ πολιτικὰ τινα ζητήματα. Ὁχι, ἀλλὰ καὶ ἂν ὁ ἀ αγνώστης νομίση τοιοῦτον τι ἡμεῖς τί πταίμεν;

Ἄν ὁ Βαρῶνος συναντήσῃ ἀποστολὴν τινα πλοίων ἀνηκόντων εἰς τοὺς μαύρους, μεταφερόντων δὲ λευκοὺς δούλους ἵνα ἐργάζωνται εἰ τὰς φυτείας αὐτῶν τὰς εὐρυσκομένας εἰς τὰ ψυχρότερα κλίματα τῆς Ἀφρικῆς, πρέπει με' τοῦτο νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπαινίσσεται τὸ ἀνθρωπεμπόριον; Καὶ ἐννοεῖ νὰ ὑποδείξῃ ὅτι, καὶ ἐν ἡ περιπτώσει οἱ μαύροι μετήρχοντο τὸ ἀνθρω-

πεμπόριον τῶν λευκῶν, θὰ εἶχον μέγα δίκαιον, ὅτι ἡ ἀντεκδίκησις εἶνε θεῖος νόμος! Ἄν ἐδικαιούμεθα νὰ νομίσωμεν τοῦτο ὡς κρίσιν περὶ οἴου δῆποτε συγχρόνου ἐμπορικοῦ ἢ πολιτικοῦ ζητήματος θὰ ὑπεκλύπτομεν εἰς τὸν πειρασμὸν τοῦ νὰ φανταζώμεθα ὅτι ὑποκρύπτωνται ἴσως, πολιτικαὶ ἰδέαι ἐν πάσῃ σελίδι καὶ φράσει τοῦ κειμένου. Ἀφίεται ἐν τούτοις εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ κρῆν ἂν εἶνε ἢ δὲν εἶνε αὕτη ἡ πρόθεσις τοῦ Βαρῶνου

Δὲν ἀνεφάνησαν μόνον θαυμάσιοι περιηγητῆται εἰς τὸν ἀρχαῖον τοῦτον κόσμον, ἀνεφάνησαν καὶ σπληνικοί καὶ αὐτοὶ οὔτε ὀλίγοι οὔτε ἄσημοι. Εἶνε λοιπὸν λυπηρόντι ὁ Βαρῶνος δὲν ἐπεχείρησε νὰ τοὺς ὑπερβῆ καὶ εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς ψευδολογίας!

Ποῖος δύναται ν' ἀναγνώσῃ τὰ ταξίδια τοῦ Μανιταροσμῆ, ὡς τὸν ὀνομάζει ὁ κριτικὸς Στέρν, χωρὶς νὰ θαυμάσῃ; Φαντασθῆτε ἄνθρωπον καταγομένον ἐκ τῆς βορείου Σκωτίας, περιηγουόμενον δὲ τινα ἐκτῶν ὠρειοτέρων χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ εὐρίσκοντα πανταχοῦ τὸ ψεκτόν καὶ νὰ μὴ ἀρέσκειται εἰς τίποτεσ ὅσων βλέπει καὶ διότι τίποτε δὲν δύναται νὰ τὸν εὐχαρίστησῃ. Συνεπὸς μοῦ φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ εἰμεθα ἐπιεικέστεροι εἰς τὴν περιουδειαν τὰς Εὐρίδας καὶ ἴσως καὶ εἰς τὴν περιουδειαν τοῦ κ. Τούισου ἀνὰ τὴν Ἰρλανδίαν.

Ὁ λεξικογράφος διδάκτωρ Ἰζών-

Ὁ Βαρῶνος ἐφωδιάζεται με' οἰνοκάρπους καὶ ροζιμηφοκάρπους.

πλοίαρχος Λεμουέ ἢ δὲ Τὸτ δύναται νὰ συναγωνισθῇ μετὰ τοῦ ἡμετέρου Βαρῶνου εἰς τὸ εἶδος το το τῆς δόξης; Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν ἡ περιήγεια ὄλων ἡμῶν περιστέφεται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀφρικῆς θὰ εἶνε ὠφέλιμον νὰ ἔχωμεν τὴν περιγραφήν τῶν περιπετιῶν τοῦ Μυγχαούζεν εἰς τὰ ἐνδοτέρα αὐτῆς πρὶν νὰ λάβωμεν ἄλλας περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἠπείρου ταύτης πληροφορίας, ἐπὶ τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον οὗτος ἀγωνίζεται, προφανῶς, ἵνα συμμορφώσῃ καὶ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὰ ἀνδραγαθήματά του μετὰ τοῦ διέποντος διέποχῆν μα: πν ὑμάτος, καὶ ἀφηγεῖται μόνον ὅ,τι τὴν ναιται νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀκρατῶν αὐτοῦ.

σον (*) ὅστις ἐξῆσεν εἰς τὸ δαφιλὸν φῶς τῶν εὐηλίμων ἡμερῶν τοῦ Λονδίνου (!!) θὰ εἶχε περισσώτερον δίκαιον νὰ γίνῃ εὐερέθιστος καὶ σπληνικός εἰς τὰς μελαγχολικὰς καὶ ψυχρὰς χώρας τῶν Εὐριδῶν (!!!)

Ἐν τῷ ἐκλούθῳ πονήματι ὁ Βαρῶνος φιλοσοφεῖ ἐνίοτε. Ἡ περιγραφή αὐτοῦ περὶ τῆς γλώσσης τῶν κατοίκων τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς καὶ ἡ ἀναλογία αὐτῆς πρὸς τὴν γλώσσαν τῶν κατοίκων τῆς Σελήνης, ἀ-

(*) Ὁ μέγας λεξικογράφος, λογογράφος καὶ φιλόσοφος διδάκτωρ Ἰζώνσον φημιζεῖται διὰ τὴν ἐκκεντρικότητα καὶ ἐξῆσον σπληνικότητά του